

Sarajevo, 29.04.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
22.04.2019.- 26.04.2019.

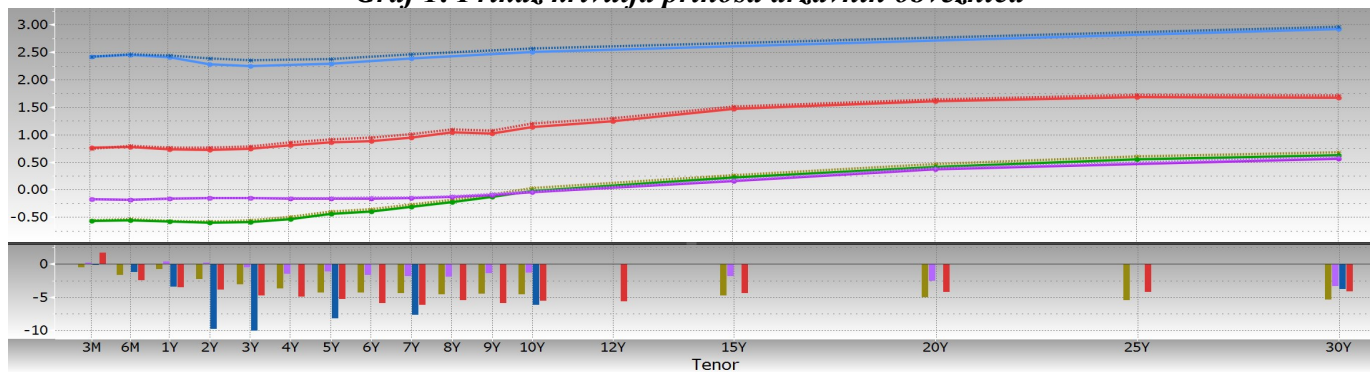
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	19.4.19	-	26.4.19	19.4.19	-	26.4.19	19.4.19	-	26.4.19	19.4.19	-	26.4.19
2 godine	-0,57	-	-0,60	2,38	-	2,28	0,77	-	0,73	-0,15	-	-0,15
5 godina	-0,39	-	-0,44	2,37	-	2,29	0,91	-	0,86	-0,15	-	-0,16
10 godina	0,03	-	-0,02	2,56	-	2,50	1,20	-	1,14	-0,03	-	-0,04

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	19.4.19	-	26.4.19
3 mjeseca	-0,529	-	-0,530
6 mjeseci	-0,544	-	-0,560
1 godina	-0,546	-	-0,541

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 26.04.2019. godine (pune linije) i 19.04.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Evropsko finansijsko tržište je nakon praznika otvoreno u utorak. Prvog radnog dana prinosi sigurnijih obveznica su bilježili blagi rast, ali je do korekcije došlo već u srijedu, nakon što su objavljeni razočaravajući indeksi povjerenja u dvije najveće evropske privrede, a što je uticalo na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama. Navedeno je još jednom dovelo do smanjenja prinosa desetogodišnjih njemačkih obveznica na ispod 0%. Prinosi njemačkih obveznica su na sedmičnom nivou smanjeni između 2 i 5 baznih poena. Istovremeno, prinosi italijanskih obveznica su bilježili volatilna kretanja uoči iščekivanja revizije kreditnog rejtinga zemlje od strane agencije S&P, kao i navoda da bi Vlada Italije mogla odgoditi odobrenje Pakta o stabilnosti i rastu. Na kraju zatvaranja tržišta u petak S&P je zadržala nepromijenjen rejting Italije (BBB), ali i „negativne“ izglede, što ukazuje na to da je smanjenje rejtinga još uvijek moguće. Prinosi italijanskih obveznica kraćeg i srednjeg roka dospeljaća su na sedmičnom nivou povećani između 2 i 3 bazna poena, a prinosi obveznica dužeg roka dospeljaća smanjeni za 2 bazna poena.

Član IV ECB Coeure je izjavio da ne vidi razlog za kreiranje višeg nivoa kamatnih stopa za depozite banaka kojima bi se omogućilo da banke djelimično izbjegnu plaćanje kamate ECB, odnosno da banke treba da se fokusiraju na vlastite troškove umjesto da krive negativne kamatne stope ECB za nisku profitabilnost. Couere je, takođe, signalizirao da novi krug dugoročnih kredita ne bi trebalo da bude

velikodušan kao što je to bio prethodni krug. Coure se ogradio o pitanju očekivanja finansijskih tržišta da ECB neće povećavati kamatne stope do 2021. godine, te izjavio da „mi (ECB) nismo vezani za takva tržišna očekivanja, te da iako predstavljaju bitan input, nismo vođeni time“. Takođe, njegov kolega Rehn je izjavio da investitori možda sumnjaju na efektivnost mjera monetarne politike ECB vezano za rast inflacije, te je naglasio potrebu za nastavak pružanja stimulansa ekonomiji. Rehn se tako pridružio sve većem broju kreatora monetarne politike koji izražavaju skepticizam oko davanja dodatnih olakšica bankama u smislu naknada na depozite koje drže kod ove institucije.

Nakon višesedmičnih pregovora oko potencijalnog spajanja dvije najveće njemačke banke, Deutsche Bank AG i Commerzbank AG, banke su dale saopštenja da spajanje ovih banaka ne bi proizvelo dovoljno koristi koji bi premašili negativne moguće rizike ovog posla, čime su pregovori obustavljeni. Istovremeno, Deutsche Bank je saopštila da očekuje neto prihod od oko 6,4 milijarde EUR u prvom kvartalu, što je približno tržišnim očekivanjima (6,35 milijardi EUR).

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Odnos duga i GDP-a – EZ 2018.	-	85,1%	87,1%
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.) APR	-7,0	-7,9	-7,2
3.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka APR	99,9	99,2	99,7
4.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora – Francuska APR	102	101	103
5.	PMI indeks prerađivačkog sektora – Austrija APR	-	49,2	50,0
6.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G) FEB	-	5,9%	6,7%
7.	Potrošnja stanovništva – Holandija (G/G) FEB	-	0,9%	1,0%
8.	Obim maloprodaje – Finska (prelim.) MAR	-	1,0%	1,6%
9.	Stopa nezaposlenosti – Finska MAR	-	7,0%	7,4%
10.	Stopa nezaposlenosti – Španija (kvartalno) I kvartal	14,45%	14,70%	14,45%
11.	Broj nezaposlenih – Francuska (kvartalno) I kvartal	-	3.391.900	3.416.100

SAD

Iako su protekle sedmice objavljeni znatno bolji podaci o stanju privrede SAD za prvi kvartal u odnosu na očekivanja, prinosi na američke obveznice su zabilježili smanjenje za 6 do 8 baznih poena na sedmičnom nivou. Prema preliminarnim podacima **stopa ekonomskog rasta privrede SAD je tokom prvog kvartala iznosila 3,2% na godišnjem nivou**, što je znatno bolji podatak od prethodnog (2,2%) i očekivanja (2,3%). Ipak, snažan privredni rast podstaknut je manjim trgovinskim deficitom i najvećim zalihama od 2015. godine, što su privremeni faktori koji će se vjerovatno preokrenuti u dolazećim kvartalima. Rast je, takođe, bio podstaknut povećanjem vladinih ulaganja od 2,4%.

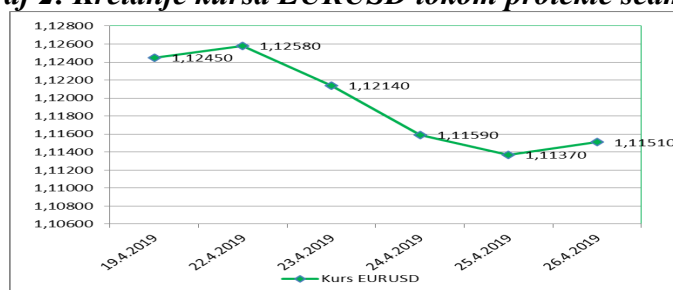
Prema rezultatima Reutersove ankete objavljenim prošle sedmice, većina ekonomskih analitičara su stava da je Fed završio s povećanjem referentne kamatne stope do kraja iduće godine, dok je oko trećine anketiranih ekonomista imalo mišljenje da će do tada Fed barem jednom smanjiti kamatne stope. U martovskoj anketi oko 70% ispitanika je prognoziralo povećanje referentne kamatne stope ove godine. Naime, sve veći broj ispitanika sada prognozira smanjenje referentne kamatne stope do kraja 2020. godine.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno	Prethodni
			stanje	period
1.	GDP – preliminarni podatak (G/G) I kvartal	2,3%	3,2%	2,2%
2.	Indeks lične potrošnje – preliminarni podatak I kvartal	1,0%	1,2%	2,5%
3.	Indeks cijena nekretnina (M/M) FEB	0,5%	0,3%	0,6%
4.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M) MAR	-3,8%	-4,9%	11,2%
5.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda APR	10	3	10
6.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Kansas Sitija APR	8	5	10
7.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga MAR	-0,10	-0,15	-0,31
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 20. APR	200.000	230.000	193.000
9.	Obim porudžbina trajnih dobara P MAR	0,8%	2,7%	-1,1%
10.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja 21. APR	-	60,8	60,3

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD smanjen s nivoa od 1,1245 na nivo od 1,1151, što predstavlja smanjenje od 0,84% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Predsjednik EK Juncker je u intervjuu za njemački časopis FUNKE Mediengruppe, ukazujući na dugoročni negativan efekat po ekonomiju Evrope, istakao da niko ne zna kako će se Brexit okončati, te da to izaziva veliku neizvjesnost. On je dodao da i dalje postoji bojazan od teškog Brexita bez bilo kakvog sporazuma o povlačenju. Predsjednik Konzervativne partije Lewis je izjavio u intervjuu za BBC da pregovori s opozicionom Laburističkom partijom trebaju biti nastavljeni tokom ove sedmice, te da Parlament još uvijek ima vremena da se dogovori prije glasanja koje je po rasporedu 23. maja. Premijerka May je opisala pregovore složenim, dok su zvaničnici Laburističke partije saopštili da ona odbija kompromis. Ukoliko se među partijama ne postigne sporazum, izvjesno je da će Velika Britanija održati izbore za EU Parlament, tri godine nakon što je zemlja izglasala napuštanje EU bloka. Premijerka May je izjavila da su diskusije do sada bile produktivne, te da se sada ide u mnogo detalja, ali se čini da postoji volja na obje strane da se postigne konsenzus.

Ministar finansija Velike Britanije Hammond nije uspio da smanji budžetski deficit tokom fiskalne 2018/19. godine na ciljani nivo, pokazali su podaci koji su objavljeni prošle sedmice, iako je deficit smanjen na najniži nivo u posljednjih 17 godina. Javno zaduživanje u posljednjih 12 mjeseci, zaključno s martom, je iznosilo 24,7 milijardi GBP, što je za 41% manje u odnosu na fiskalnu 2017/18. godinu. Ipak, deficit koji je zabilježen bio je veći nego što se očekivalo, odnosno od 22,8 milijardi GBP. Udio deficita u ekonomskom outputu je smanjen na 1,2%, što je najniži godišnji nivo od 2002. godine, te predstavlja značajan pad od skoro 10%, koliko je ovaj podatak iznosio tokom globalne krize prije deset godina, saopštila je Agencija za statistiku Velike Britanije.

Nacionalni institut za ekonomska i socijalna istraživanja (NIESR) je istakao da će BoE vjerovatno do augusta 2020. godine zadržati kamatne stope nepromijenjenim, zbog usporenja globalne ekonomije i prolongirane neizvjesnosti oko Brexita.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	MAR	-1,1	0,8	-0,5
2.	Kredit za kupovinu kuća	MAR	38.675	39.980	39.207
3.	Poslovno povjerenje u industrijskom sektoru (CBI)	APR	2	-5	1
4.	Optimizam u industrijskom sektoru	APR	-16	-13	-23

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, dok je deprecirala u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad s nivoa od 0,86522 na nivo od 0,86302, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,2993 na nivo od 1,2916.

JAPAN

MPC BoJ je protekle sedmice održao sjednicu na kojoj je odlučeno da se zadrži aktuelna monetarna politika, što je u skladu s očekivanjima. Naime, referentna kamatna stopa zadržana je na nivou od -0,1%, koji se bilježi od početka 2016. godine, dok je referentni prinos na desetogodišnje obveznice ostao fiksiran na oko 0%, uz dozvoljene oscilacije od oko 20 baznih poena. Takođe, BoJ je zadržala sadašnji nivo programa kvantitativnih olakšica na nivou od 80 biliona JPY godišnje. **Iz BoJ je saopšteno da će se ekstremno niske kamatne stope zadržati najmanje do proljeća 2020. godine.** Guverner Kuroda je izjavio da bi kamatne stope mogle ostati na ultraniskim nivoima čak i duže, s obzirom na to da su slabija globalna potražnja i trgovinske tenzije između SAD i Kine u značajnoj mjeri uticale na japansku izvozno orijentisanu privredu. Istovremeno, saopšteno je da BoJ može uvesti kreditnu liniju za svoj program kupovine ETF-ova kojima se trguje na berzi, što bi joj omogućilo privremeno pozajmljivanje istih investitorima na tržištu.

Prognoze stope inflacije za tekuću godinu, uključujući efekte planiranog povećanja poreza na promet u oktobru, iznose 1,1% (nepromijenjeno u odnosu na prethodne prognoze), dok se za 2020. i 2021. godinu očekuju stope od 1,4% (prethodno prognozirano 1,5%) i 1,6%, respektivno. Istovremeno, BoJ je blago revidirala prognoze stope GDP-a naniže, te je ista za tekuću godinu smanjena na 0,8% sa 0,9%, dok je za iduću godinu smanjena na 0,9% s prethodno prognoziranih 1,0%. Za 2021. godinu prognoza stope rasta GDP-a je ostala nepromijenjena (1,2%).

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

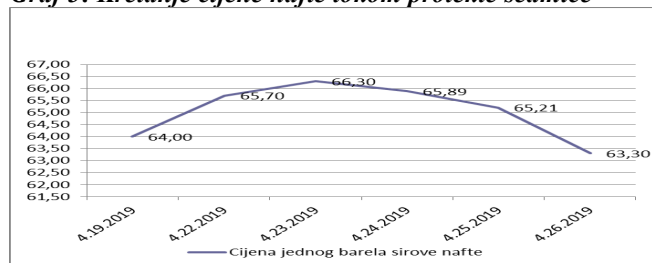
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	MAR	2,4%	2,5%	2,3%
2.	Vodeći indeks F	FEB	-	97,1	96,3
3.	Koicidirajući indeks F	FEB	-	100,4	99,6
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	MAR	-3,8%	-4,6%	-1,1%
5.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) F	MAR	-	-28,5%	-29,3%
6.	Maloprodaja (G/G)	MAR	0,8%	1,0%	0,6%
7.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	FEB	-0,2%	-0,2%	0,0%
8.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	MAR	1,1%	1,1%	1,1%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad s nivoa od 125,82 na nivo od 124,46. JPY je blago aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 111,92 na nivo od 111,58.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 64,00 USD (56,99 EUR). Cijena nafte je do sredine sedmice bilježila rast. Rast je uslijedio nakon što je administracija predsjednika Trumpa saopštila da više neće davati Kini, Indiji i ostalim velikim ekonomijama izuzeće od sankcija da uvoze iransku naftu. Nakon ovih vijesti cijena nafte je dostigla najveći nivo od novembra prošle godine. Državni sekretar SAD Pompeo je izjavio da će se svaka nacija koja nastavi da uvozi naftu iz Irana suočiti sa sankcijama SAD, te da Vašington ima za cilj da izvoz Irana svede na nulu. Kao odgovor na ovakve odluke, Iran je zaprijetio da će zatvoriti Hormuški prolaz, ključni pomorski čvor za proizvođače u Perzijskom zalivu. Takođe, zvaničnici Irana su saopštili da su počeli intenzivne pregovore s partnerima kako bi umanjili efekte Trumpove odluke. Trenutno je izuzeće od sankcija omogućeno Kini, Indiji, Japanu, Južnoj Koreji, Italiji, Grčkoj, Turskoj i Tajvanu i traje do 2. maja tekuće godine. U drugoj polovini sedmice cijena nafte je smanjena nakon što su pojedine zemlje Evrope zaustavile uvoz nafte iz Rusije. Reuters je objavio vijest da su Njemačka, Poljska i Slovačka zaustavile uvoz nafte iz Rusije zbog „lošeg kvaliteta“. Do kraja sedmice nafta je nastavila da bilježi pad, nakon što je predsjednik SAD Trump obnovio pozive za sniženje cijene nafte i nakon što je Rusija saopštila da će normalizovati isporuku nafte ka Istočnoj Evropi u naredne dvije sedmice. Dodatni doprinos smanjenju cijene nafte dale su i izjave zvaničnika Irana da za sada neće zatvoriti Hormuški prolaz. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 63,30 USD (56,77 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.275,52 USD (1.134,30 EUR). Početkom sedmice cijena zlata je zabilježila blagi pad, uglavnom pod uticajem rasta američkog dioničkog indeksa S&P 500. Citigroup Inc. smatra da bi zvanične kupovine zlata od strane centralnih banaka mogle dostići 700 tona u ovoj godini, pod pretpostavkom da se trend kupovine Kine nastavi, te da Rusija zabilježi volumen kupovina iz 2018. godine, a to je oko 275 tona. Sredinom sedmice cijena zlata je bilježila rast. Inicijalno, na rast cijene uticali su pad vrijednosti globalnih indeksa dionica. Zalihe najvećeg fonda koji trguje zlatom, SPDR Gold Trust, su smanjene za 0,2% na 747,87 tona, prema podacima koji su objavljeni u srijedu. To je najniži nivo ovog podatka od 19. oktobra prošle godine. Vrijednost zaliha ovog fonda je samo u ovoj godini smanjena za skoro 5%. Snažniji rast cijene zlata zabilježen je u petak, pod uticajem deprecijacije USD i nakon što su podaci s tržišta SAD ukazali da je ubrzanje rasta u SAD vođeno privremenim faktorima koji će se vjerovatno preokrenuti u narednim kvartalima. Iz Goldman Sachs je saopšteno da uprkos značajnom padu dugoročnih realnih kamatnih stopa, cijena zlata je ostala uglavnom nepromijenjena, nakon što su se ublažili strahovi od recesije krajem prošle godine. S druge strane, centralne banke su nastavile da pojačano kupuju zlato u ovoj godini, što je dalo podršku cijeni ovog plemenitog metala, smatra Goldman Sachs. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.286,16 USD (1.153,40 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

